

LCJ Handreiking +16

De Bergrede

Leidingdeel – introductie en achtergronden

Inhoud

Voorwoord	2
Uitleg leidingdeel	2
Literatuur.....	3
Didactische informatie	4

Voorwoord

Beste leidinggevende,

Voor je ligt het leidingdeel dat hoort bij de Handreiking Bijbelstudie 'De Bergrede', over Mattheüs 5-7. In zeven schetsen zal deze rede van de Heere Jezus behandeld worden. De thema's die in de Bergrede aan de orde komen zijn ook vandaag uiterst actueel.

We hopen dat met dit materiaal Gods Woord dichtbij de harten van jongeren gebracht wordt, in het besef dat de werking van Gods Geest daarbij nodig is. We hopen dat deze Handreiking voor veel jongeren tot zegen mag zijn. Gezegende bijeenkomsten toegewenst!

Uitleg leidingdeel

In het leidingdeel vind je eerst een literatuurlijst en een korte didactische aanwijzing. Vervolgens wordt er per schets informatie gegeven onder de volgende kopjes:

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Onder dit kopje staat wat je voor elke bijeenkomst nodig hebt aan materialen.

Opening

- Hier staat het te lezen bijbelgedeelte en worden enkele suggesties gegeven om te zingen. De liederen die aangegeven staan, komen uit de gele zangbundel (Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer).
- Daarnaast wordt een tweede suggestie gegeven voor een bijbelgedeelte, indien er twee avonden over de schets belegd worden.
- Ook worden er zaken genoemd waarvoor gebeden of gedankt kan worden.

Doelstelling

- Onder dit kopje worden in een paar regels de doelen van de avond benoemd.

Alternatieve startopdracht

- Onder dit kopje staat een alternatieve startopdracht, om bijvoorbeeld te gebruiken bij een tweede avond of als alternatief voor de startopdracht die bij de schets staat.

Achtergrondinformatie

- Onder dit kopje tref je een uitleg aan over het thema van de schets. Er wordt een verbinding gemaakt tussen degene door wie Jezus lijdt en onze zonden.
- Ook vind je er een exegese van het bijbelgedeelte dat centraal staat in de schets.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor een gesprek

- Onder dit kopje tref je de antwoorden op de vragen uit de Handreiking aan.
- Het is van belang om je te realiseren dat je niet alle opdrachten van een schets moet behandelen. Kies zelf een aantal opdrachten uit die je relevant en passend vindt voor jouw doelgroep.

Literatuur

Hieronder tref je een literatuurlijst aan, die gebruikt is bij de totstandkoming van deze schets. Indien gewenst kun je zelf een of meerdere boeken van deze lijst gebruiken bij je voorbereiding.

Studiebijbels

Tekst voor Tekst, de Heilige Schrift kort verklaard en toegelicht (1987). Oeveren, B. van, e.a. 's-Gravenhage: Boekencentrum.

HSV-studiebijbel (2014). Paul, M.J. en Hofman, T.M. (Red.). Heerenveen: Royal Jongbloed.

Bijbel met Uitleg (2015). Apeldoorn: De Banier.

Commentaren

Commentaar op het Nieuwe Testament, Mattheüs (1990). Bruggen, J. van. Kampen: Uitgeverij Kok.

Boeken overig

De Bergrede, deel 1 en 2 Pastoraal uitgelegd. Lloyd-Jones, D. Martyn. Christelijke boekencentrale 't Gulden boek.

Rotsvast, dagboek voor jongeren over de Bergrede. Jong, Gerbrand de, en Vries, Marieke de (red.). Houten: Den Hertog.

Didactische informatie

Het bespreken van de vragen kun je variëren. Hieronder volgen enkele manieren waarop je de vragen kunt bespreken.

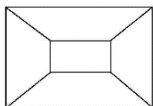
Denken > delen > uitwisselen

Het *denken*, *delen* en *uitwisselen* is een proces waarbij jongeren eerst zelf nadenken, daarna in een klein groepje hun gedachten delen en deze ten slotte in de grotere groep uitwisselen. Het voordeel van deze werkwijze is dat de betrokkenheid gestimuleerd wordt. Bovendien wordt door het uitwisselen van gedachten en het gezamenlijk formuleren van een antwoord het aantal meningen beperkt. Dat maakt de gezamenlijke nabespreking overzichtelijker. Hieronder wordt een aantal didactische werkvormen uitgelegd, waarmee aan dit proces van *denken*, *delen* en *uitwisselen* gestalte kan worden gegeven.

Eén-tweetje

Vraag de jongeren om individueel over een vraag of opmerking na te denken (en eventueel iets op te schrijven). Daarna bespreken ze in tweetallen hun antwoorden. Eventueel wordt per tweetal een beste antwoord gekozen. Dit antwoord wordt vervolgens plenair uitgewisseld. Uitbreiding: de tweetallen bespreken de antwoorden met een ander tweetal. Per viertal wordt het beste antwoord gekozen, dat vervolgens plenair wordt uitgewisseld.

Placemat

De placemat is een variant van het 'Eén-tweetje', waarbij papier en pennen worden gebruikt. Gebruik bij voorkeur een vel op A3-formaat. Verdeel het vel papier zoals in het voorbeeld. Elke jongere denkt individueel na over een vraag of opmerking, waarna hij het antwoord opschrijft in één van de hoekpunten. De groepsleden bespreken de antwoorden die zijn opgeschreven in de hoekpunten. De gemeenschappelijke antwoorden of het beste antwoord wordt in het middenvak opgeschreven. Het antwoord in het middenvak kan plenair worden uitgewisseld.

Expertgroep

De jongeren denken in verschillende groepen na over een deelonderwerp. Elke groep is nu expert in (heeft kennis over) één deelonderwerp. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarin alle bestudeerde deelonderwerpen vertegenwoordigd zijn. Elke jongere is binnen de nieuwe groep expert in een deelonderwerp. De eerder opgedane kennis wordt in de nieuwe groep gedeeld.

Voorbeeld: Elk groepje jongeren verdiept zich in één vraag. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarbij in elk groepje alle vragen zijn vertegenwoordigd. Elk groepslid is 'expert' in één vraag en deelt deze kennis met de andere groepsleden.

Meningen uitwisselen

Om het *uitwisselen van meningen* te stimuleren, kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Gekleurde kaarten

Elke jongere beschikt over een rode en groene (en eventueel oranje) kaart. Er kunnen ook andere kleuren worden gebruikt. Een stelling wordt geprojecteerd en/of voorgelezen. De jongeren steken één van de kaarten op (rood=niet mee eens; groen=mee eens; oranje=twijfel). De meningen worden geïnventariseerd en eventueel genoteerd. Het opsteken van kaarten is een goede aanleiding om door te vragen naar argumenten.

Duimen

In plaats van gekleurde kaarten wordt een duim opgestoken. Duim rechtop = mee eens; duim naar beneden = niet mee eens; duim horizontaal opgestoken = twijfel.

Binnen- en buitenkring

Verdeel de jongeren in twee gelijke groepen. De eerste groep vormt een kring. De tweede groep gaat hier in een kring omheen staan: de buitenkring.

Een jongere uit de binnenste kring vertelt een mening of antwoord aan een jongere uit de buitenkring. Laat één van de kringen op een bepaald moment één of meerdere plaats(en) draaien, zodat een nieuw tweetal ontstaat en de meningen/antwoorden opnieuw worden uitgewisseld. Herhaal het draaien en uitwisselen een aantal keren.

Inventariseren

Om op een speelse manier antwoorden of meningen te *inventariseren* kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Post-its

Laat de jongeren hun antwoord of mening opschrijven op een post-it, een memoblaadje met plakstrip. Laat de beschreven memoblaadjes opplakken op een centrale plaats. De post-its kunnen, indien gewenst, door de jongeren gegroepeerd worden rond vergelijkbare antwoorden of meningen. Bespreek de reacties.

Muurtje bouwen

Antwoorden of meningen worden op een A4 papier geschreven. Bij de gezamenlijke bespreking wordt met de A4 papieren een muurtje gebouwd. De belangrijkste antwoorden en meningen worden onderop geplakt, de minder urgente zaken komen daarbovenop. Gebruik plakband of kneedgum om het papier op te hangen.

Woordweb

Inventariseer antwoorden of meningen op een whiteboard, flap-over of groot vel papier. Maak een woordweb waarin informatie kernachtig en geordend wordt weergegeven. Opmerkingen over hetzelfde onderwerp worden in kernwoorden bij elkaar opgeschreven.

Schets 1 – De grondwet van het Koninkrijk

Mattheüs 5:1-12

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Blad met helft van zaligsprekingen (zie startopdracht) en 8 blaadjes met de andere helft van de zaligsprekingen (zie startopdracht)
- Evt.: Bord of groot vel papier voor alternatieve startopdracht
- Apparatuur om het filmpje op abcvanhetgeloof.nl te bekijken (vraag 3)
- Studiemateriaal (vraag 4)
- Evt.: materiaal om een tekening of collage te maken (vraag 4)

Opening

- Te lezen Bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 5:1-12
 - ✓ Psalm 1
 - ✓ Psalm 72
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 1:1, 2, 3
 - ✓ Psalm 72:2, 4, 7
 - ✓ Psalm 146:3, 5, 7, 8
 - ✓ Welzalig de man die niet wandelt
 - ✓ Zoek eerst het Koninkrijk van God
 - ✓ Geef vrede, Heer', geef vrede
 - ✓ Heer', wat wilt Gij dat ik doe?
 - ✓ Neem mijn leven, laat het Heer'
- Dankpunten:
 - ✓ Voor Gods Woord waarin Hij ons de weg ten leven wijst
 - ✓ Dat Jezus Christus gekomen is om de wet te vervullen
- Gebedspunten:
 - ✓ Dat ons leven in overeenstemming is met het leven dat beschreven wordt in de zaligsprekingen
 - ✓ Dat de Heilige Geest in onze harten en levens werkt

Doelstelling

- De jongeren leren iets over de inhoud en betekenis van de zaligsprekingen.
- De jongeren denken na over en kunnen voor zichzelf antwoord geven op de volgende kernvraag: Wanneer ben je zalig?

Alternatieve startopdracht

Ontdek wat de jongeren weten over de Bergrede. Schrijf alles wat de jongeren weten op een groot vel papier / bord. Denk aan stukken van de inhoud van de Bergrede, maar ook aan de aanleiding, de plaats, de bijbelgedeelten, enz. Kijk aan het eind van de avond terug naar wat opgeschreven is. Weten de jongeren nu meer dan aan het begin van de avond?

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 5:1-12

Vers 1-2

De Heere Jezus zit (de rabbijnen in die dagen gaven zittend onderwijs) op een niet met name genoemde berg om Zijn discipelen te leren. Dit onderwijs was waarschijnlijk alleen voor Zijn leerlingen bedoeld, maar ook de bredere kring van volgelingen mocht dit onderwijs genieten.

Hierna volgen negen zaligsprekingen. De eerste tot en met de achtste zaligspreking horen helemaal bij elkaar. Dat blijkt ondermeer uit hetzelfde woordgebruik in de verzen 3 en 10 '...want hunner is het Koninkrijk der Hemelen.' Deze acht zaligsprekingen worden in twee groepen van vier verdeeld. De eerste groep van vier gaat over een situatie waarin het volk van God verkeert, de tweede groep gaat over de houding van dat volk. De negende zaligspreking is anders: daar gaat het niet over 'zij', maar over 'u'. De zaligsprekingen worden ook wel de grondwet van Gods Koninkrijk genoemd. Gods kinderen worden niet zalig omdat ze treuren, hongerden, dorsten, etc., maar deze eigenschappen kenmerken de burgers van Gods Koninkrijk.

Vers 3

Het woordje 'zalig' betekent letterlijk 'vol'. Hiermee wordt bedoeld 'wie werkelijk gelukkig is'. De Grieken duiden met dit woord mensen aan die in materieel opzicht niets tekort kwamen. In het Oude Testament wordt ditzelfde woord gebruikt in de zin van: 'werkelijk gelukkig is wie God kent'. Deze lijn wordt door de Heere Jezus doorgetrokken.

Armen van geest zijn mensen die in geestelijk opzicht niet rijk zijn in zichzelf. Mensen die hun geluk niet in zichzelf of deze wereld vinden, maar alleen in de Heere. Deze armen vertonen ook de andere kenmerken van de zaligsprekingen. Geestelijke armoede als kenmerk van de burgers van het hemelrijk zegt dus niet zoveel over materiële welvaart. Wel kunnen we hierbij denken aan de waarschuwing van de Heere Jezus dat een rijke moeilijk het Koninkrijk van God in zal gaan (Mattheüs 19:24). De Heere Jezus belooft deze armen van geest een grote rijkdom, zij ontvangen het Koninkrijk der hemelen.

Vers 4

Zowel in dit vers als in de andere verzen is het belangrijk om oog te hebben voor zowel de materiële als de geestelijke strekking. Zij die treuren, hoeven niet alleen te treuren over de zonden. Dit kan ook verdriet over andere dingen zijn. Tegelijkertijd is de zaligspreking niet zo algemeen dat ze allen geldt die verdriet hebben. Het is belangrijk te bedenken dat alle zaligsprekingen gelden voor alle gelovigen.

Het treuren kan verdriet over de eigen zonden zijn, maar ook over mensen die zich verzetten tegen God. Aan deze treurenden belooft de Heere troost. Hij is Zelf de vervulling van

deze belofte die ook in Jesaja 61 gegeven is. Het is een belofte voor het heden en voor de toekomst.

Vers 5

De hier genoemde 'zachtmoedigen' sluiten nauw aan bij 'de armen van geest' en 'gebrokenen van hart'. Deze mensen blijven het in alles van de Heere verwachten, ook al zijn ze zelf aan het einde van hun krachten. Vergelijk hiermee Psalm 37:9, 11. In deze psalm wordt het land Kanaän beloofd aan het volk Israël. De Heere Jezus breidt deze belofte uit naar het aardrijk, de hele wereld. De zachtmoedigen mogen delen in Zijn macht en zullen zo het aardrijk beërven. Dat geldt nu, maar ook voor de toekomst.

Vers 6

De Heere Jezus verwijst naar het verlangen naar de gerechtigheid van God. De belofte wordt gegeven dat de mensen die naar deze gerechtigheid verlangen, deze ook zullen zien. God zal Zijn recht laten zegevieren. De Heere Jezus is als Messias al de vervulling van deze belofte.

Vers 7

De barmhartigen blijven hun hart openstellen, ook voor mensen die hen onrecht aandoen. Om de strekking van dit woord te begrijpen, kunnen we denken aan de Heere Jezus, die 'innerlijk bewogen wordt met barmhartigheid' (Mattheüs 20:34). Vervuld met medelijden en ontferming. Denk ook aan de 'barmhartige Samaritaan' (Lukas 10). De belofte is dat zij die zo barmhartig zijn, deel zullen hebben aan de in Jezus geopenbaarde barmhartigheid en aan de barmhartigheid die God hen in de toekomst zal schenken.

Vers 8

De reinen van hart zijn met hun hele leven en met hun hele hart aan God toegewijd. Zuiver van hart en handen, ze spreken met hun hart de waarheid (Psalm 15). Zij zullen God zien, in de Heere Jezus Christus. In de toekomst zullen zij God zien als Hij Zich ten volle zal openbaren.

Vers 9

De vreedzamen, ook wel vreedstichters genoemd, zullen proberen gebroken menselijke verhoudingen weer te helen. Wie vrede met God heeft gevonden, kan niet in onenigheid met zijn naaste (blijven) leven. Het Koninkrijk van God is een rijk van vrede. Ze zullen op deze manier een beeld zijn van dat Koninkrijk. Zij worden Gods kinderen genoemd omdat zij hierin Zijn beeld vertonen. Als er in de Bijbel gesproken wordt over 'kinderen van', hoeft dit niet altijd letterlijk kinschap te betekenen, maar kan daarmee ook verwezen worden naar overeenkomsten in eigenschappen.

Vers 10-11

Het leven naar Gods wil, het zoeken van Zijn recht en het navolgen van Jezus roept verzet op bij de vijanden van God. De reden waarom iemand vervolgd wordt, is in dit verband wel belangrijk. Het gaat hier om mensen die vervolgd worden omdat ze christen zijn. Mensen

kunnen ook om andere redenen vervolgd worden, waarop de zaligspreking niet van toepassing is.

Vers 12

God ziet het lijden van Zijn volk. Het loon in de hemel wordt door God bewaard en is vooral gericht op de toekomst. Daar mogen allen die om Christus' wil vervolgd worden, zich op richten. Dan kun je zelfs blij en verheugd zijn, om de vreugde die je wacht. Ook de profeten werden vervolgd en wie vervolgd wordt om Gods Naam, staat in de lijn van de profeten.

Mozes wilde met zijn eigen leven borg staan voor het ongehoorzame Israël. Hij kon en mocht dat niet van God (Exodus 32:31-33). De Heere Jezus is met Zijn eigen bloed Borg geworden voor de schuld van Gods volk (Hebreeën 7:22-27). Daarom: meer dan Mozes is Hij! Zijn volkomen offer is er het geheim van dat een arme zondaar zalig wordt. En dat Gods kind door het werk van de Geest de wetten van de Heere in het hart geschreven krijgt. Door de Bergrede geeft Jezus de grondwet, de leefregels van het Koninkrijk der hemelen. Hij Zelf alleen heeft deze volkomen gehouden. Betrek hierbij de oproep uit Hebreeën 12: het zien op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Alleen in deze houding kan de grondwet volbracht worden.

De brug naar jongeren

Het woord 'zalig' zul je voor de jongeren eerst moeten duiden. Het betekent iets anders dan het 'heerlijk' uit ons dagelijks taalgebruik. Laat de vraag dan maar heel direct naar jongeren toekomen: ben jij nu zalig? En hoe kun je dat dan weten? Leg jouw leven maar naast deze zaligsprekingen. Kijk met elkaar eerlijk in deze spiegel.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Geef de jongeren een blad met daarop deel 1 van de zaligsprekingen.

Verdeel de 8 blaadjes met deel 2 van de zaligsprekingen over de zaal. Laat de jongeren (in tweetallen) door de zaal lopen om zo de goede tweede helft bij alle zaligsprekingen te vinden.

Deel 1 SV

Zalig zijn de armen van geest;
Zalig zijn die treuren;
Zalig zijn de zachtmoedigen;
Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid;
Zalig zijn de barmhartigen;
Zalig zijn de reinen van hart;
Zalig zijn de vreedzamen;
Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil;

Deel 2 SV

want hunner is het Koninkrijk der hemelen.
want zij zullen vertroost worden.
want zij zullen het aardrijk beërven.

want zij zullen verzadigd worden.
want hun zal barmhartigheid geschieden.
want zij zullen God zien.
want zij zullen Gods kinderen genaamd worden.
want hunner is het Koninkrijk der hemelen.

Deel 1 HSV

Zalig zijn de armen van geest,
Zalig zijn zij die treuren,
Zalig zijn de zachtmoedigen,
Zalig zijn zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid,
Zalig zijn de barmhartigen,
Zalig zijn de reinen van hart,
Zalig zijn de vreedstichters,
Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid,

Deel 2 HSV

want van hen is het Koninkrijk der hemelen.
want zij zullen vertroost worden.
want zij zullen de aarde beërven.
want zij zullen verzadigd worden.
want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.
want zij zullen God zien.
want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.
want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.
 - a. Mozes wordt de middelaar van het oude verbond genoemd, de Heere Jezus is de Middelaar van het nieuwe verbond. Mozes wilde borg staan voor het volk, de Heere Jezus is de Borg. Mozes leidde het volk naar Kanaän, Jezus leidt Zijn volk naar het hemels Kanaän.
 - b. Jezus is de volmaakte Borg en Middelaar. Hij heeft Zijn leven gegeven, dat is iets wat Mozes niet kon. Jezus is gekomen om de wet te vervullen.
 - c. Ook in het Nieuwe Testament kan het volk de wet niet houden. Dat geldt voor ons net zo.
 - d. *Persoonlijk. In het gesprek kun je aangeven dat wij de wet niet kunnen, maar ook niet hoeven te vervullen, omdat de Heere Jezus dat heeft gedaan. Ieder die in Hem gelooft, mag zeggen: Hij deed het in mijn plaats.*

2. -

3.
 - a. Denk bijv. aan de gelijkenissen van de zaaier, het zaad, het visnet, de parel van grote waarde.
 - b. *Laat de jongeren zelf antwoorden aandragen. Zie voor uitleg: www.abcvanhetgeloof/koninkrijk.*
 - c. *Persoonlijk. Probeer door te spreken: hoe komt het dat jongeren dit ervaren?*
 - d. -
4. – *Maak gebruik van Bijbel met Uitleg, Studiebijbel of andere verklaringen.*
5.
 - a. *Persoonlijk*
 - b. *Persoonlijk*
6.
 - a. *Persoonlijk*
 - b. Iemand die van Christus is. Een gelovige, een kind van God. Iemand die de Heere Jezus belijdt als Zijn Zaligmaker en met woord en daad laat zien dat hij gelooft.
 - c. Een christen heet zo omdat hij eigendom geworden is van Jezus Christus. Net als de Heere Jezus Christus is een christen koning, profeet en priester.

Slotopdracht

Dit is een heel persoonlijke vraag. Goed om de jongeren hier zelf over na te laten denken. Tegelijk: je mag de jongeren ook de goede weg wijzen, naar de Heere Jezus toe. Dat geldt voor hen die niet geloven, maar ook voor jongeren die hiermee worstelen, of zij die wel geloven maar zo weinig van dit beeld in hun leven zien. Misschien kan een jongere schrikken van het spiegelbeeld in de Bergrede. Laat ook zien dat wie in de Heere Jezus gelooft, erop mag vertrouwen dat de Heere in zijn leven dit zal uitwerken. De Bergrede is geen 'moeten'. Wie in Christus is, wordt zoals hier in de Bergrede omschreven staat. Daar zorgt de Heere Zelf voor.

Schets 2 – Het zout en het licht

Mattheüs 5:13-16

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Plakbriefjes voor de slotopdracht

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 5:13-16
 - ✓ Efeze 4:17-32
 - ✓ 1 Petrus 2:9-10
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 17:3
 - ✓ Psalm 42:1
 - ✓ Psalm 133:1 en 3
 - ✓ Lofzang van Zacharias:4 en 5
 - ✓ Maak mij tot een stralend licht
 - ✓ Neem mijn leven, laat het Heer'
 - ✓ Give me oil in my lamp
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere voor het praktische onderwijs dat Hij ons geeft
 - ✓ Dank God voor evangelisten en zendingen die uitgaan om Gods Woord te verspreiden in deze wereld
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om blijvende verbondenheid met de Heere Jezus, om Zijn licht te verspreiden in deze wereld
 - ✓ Vraag om Gods zegen over al het werk dat gebeurt in Zijn Koninkrijk

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvraag beantwoorden:
Wat is de roeping van een christen in deze wereld?
- De jongeren kunnen voor zichzelf de vraag beantwoorden hoe ze dit praktisch gestalte kunnen geven.
- De jongeren denken naar aanleiding van het besproken bijbelgedeelte na over of zij een licht en zout zijn.

Alternatieve (start)opdracht

In deze schets gaat het erover hoe je als christen aan de wereld kunt laten zien wat de betekenis van het geloof is. Een mooi moment om na te denken met iemand uit de evangelisatiecommissie over hoe jullie dit praktisch handen en voeten kunnen geven in je omgeving.

Of misschien is er iemand die wat kan vertellen over evangelisatiewerk dat hij/zij gedaan heeft.

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 5:13-16

In deze verzen gebruikt de Heere Jezus twee indringende beelden om aan te geven welk effect de discipelen zullen hebben op hun omgeving: zout en licht. Het is opvallend dat het geen 'gebiedende wijs' is, geen opdracht. De Heere Jezus zegt het hen eenvoudig: 'U bent het zout van de aarde. U bent het licht der wereld.' De discipelen kunnen dit alleen zijn, als ze in verbondenheid met de Heere Jezus leven. Hij heeft van Zichzelf gezegd: 'Ik ben het Licht der wereld.' Wie in Hem blijft, zal dat licht doorgeven.

Het beeld van het zout wil laten zien dat de discipelen de wereld ten goede beïnvloeden. Zout weert het bederf en geeft je eten smaak. Zo zullen de christenen in deze wereld zijn. Dat is een belofte, maar tegelijk een oproep.

Het beeld van het licht wil laten zien dat de discipelen een levend getuigenis zijn voor de wereld om hen heen. Het Koninkrijk van God is in hen en daarom stralen ze dat ook uit. Denk aan de uitdrukking dat jij de enige Bijbel kunt zijn die je ongelovige naaste leest.

Een gewone Joodse lamp (v.15) was maar klein en stond op een standaard om zoveel mogelijk licht te verspreiden. Zo moet ook het licht van het Evangelie niet weggestopt worden, maar schijnen in deze duistere wereld. Tot eer en roem van God de Vader!

Christenen worden opgeroepen een zoutend zout en een lichtend licht te zijn. Deze eigenschappen van een christen zijn bederfwerend en ontdekkend in een samenleving die rot en duister is. Als het goed is, zijn christenen heilzaam voor de omgeving en de gehele samenleving. Ook dit kan geconcretiseerd worden en een appel zijn voor ons; wat laten wij zien? Jezus zegt: 'Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien'. Dat doen we niet voor onszelf, maar opdat de Vader verheerlijkt wordt. Dat is het doel van ons leven.

De brug naar jongeren

Het is een kort bijbelgedeelte dat centraal staat. Mooi om op de vereniging ruim aandacht te geven aan het bestuderen van de bijbeltekst, bijvoorbeeld met de 'vijf stappen methode' zoals in de Handreiking staat. Hiermee leer je de jongeren ook zelfstandig bijbellezen. Vervolgens is het belangrijk de toepassing van deze verzen heel concreet te maken. Zijn de jongeren een licht en een zout in deze wereld? Hoe word je dat? En hoe is het aan je te zien?

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Deze opdracht vraagt wat fantasie van de jongeren. Het wil duidelijk maken wat het beeld dat de Heere Jezus in deze verzen schetst praktisch betekend.

Voor de antwoorden op deze vragen kun je ook terecht bij bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -
2.
 - a. Uitverkoren geslacht, koninklijk priesterschap, heilig volk, eigendom van God, geroepenen uit de duisternis.
 - b. God heeft hen gered uit de duisternis om te vertellen over God en Zijn werk.
 - c. Ze zijn Gods volk geworden, de Heere heeft hen in ontferming aangenomen tot Zijn kinderen. Hij heeft hen getrokken uit het duister van de zonde en gebracht tot het licht van Zijn genade.
3.
 - a. Door dicht bij de Heere en Zijn heilzame geboden te leven. Door met woorden en daden te laten zien wat je gelooft.
 - b. *Iemand aan wie je kunt zien en merken dat Hij de Heere dient.*
 - c. Naar God en Zijn genade.
 - d. –
4.
 - a. Het wordt weggegooid.
 - b. Een ernstige waarschuwing is dit, dat je niet aan je doel beantwoordt als je geen zout en licht bent. Dan kan de Heere je niet gebruiken, dan ben je niet dienstbaar.
 - c. Door dicht bij de Heere te leven, zelf elke dag van Zijn genade leven en in Zijn kracht zout en licht zijn.
5.
 - a. Je kunt allerlei voorbeelden noemen van het leven dat tegen God en Zijn geboden ingaat: abortus, euthanasie, geweld, het afnemen van de liefde, geen ruimte meer voor Gods Woord, enz.
 - b. –
 - c. Dat je door het geloof in de Heere Jezus niet in het duister (van de zonde, wereld en dood) zult leven, maar in het licht van Zijn genade. En dat is het eeuwige leven, dat hier in deze wereld al begint.
 - d. Dat is alles wat past bij het dienen van God en het leven naar Zijn geboden.

Stellingen

- Licht en zout kun je alleen zijn in de verbondenheid met de Heere Jezus. Een ongelovige kan ook goede dingen doen, dat is dan algemene genade. God heeft in Zijn goedheid deze wereld nog algemene genade geschonken: Zijn zon gaat op over

‘goede’ en ‘slechte’ mensen. Maar echt goed doen, kan alleen als je verbonden bent met de Heere Jezus. Alleen dan zijn het werken die de Vader verheerlijken.

- De Bijbel laat ons zien dat de goede werken onlosmakelijk verbonden zijn met het geloof. Wie gelooft, zal dat ook laten zien in zijn werken. Dat is de boodschap van de brief van Jakobus. Maar de werken zijn niet zaligmakend: het is niet zo dat ik door mijn goede werken de hemel verdien. Nee, alleen genade maakt zalig. Maar als ik de liefde van God zie, ga ik uit dankbaarheid goede werken doen, dat is; leven naar Zijn geboden.

6. Eigenlijk kan dat niet. Dan heeft deze christen een dubbelleven geleid. Er was aan zijn leven niet te zien dat hij licht en zout was.

7. -

Slotopdracht

-

Schets 3 – Meer dan het gewone!

Mattheüs 5:17-48

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Vellen papier + schrijfbenodigheden voor het woordweb (startopdracht)
- Materiaal om een tekening of schilderij te maken (vraag 8)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 5:17-48
 - ✓ Efeze 2:1-10
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 108:1
 - ✓ Berijming van de tien geboden: 9
 - ✓ Psalm 119:53
 - ✓ Al sprak ik met een mensentong
 - ✓ Welzalig de man die niet wandelt
- Dankpunten:
 - ✓ Dank God voor de wet!
 - ✓ Dank God dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft uit liefde voor zondaren.
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om een hart dat vol is van liefde tot de Heere en Zijn dienst.
 - ✓ Vraag om de leiding van de Heilige Geest om te leven naar Gods wet.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvraag beantwoorden:

Wat betekent het dat Jezus de wet heeft vervuld en wat zegt dit over de rol van de wet in mijn leven?
- De jongeren kunnen voor zichzelf de vraag beantwoorden wat de overvloedige gerechtigheid, het 'meer dan het gewone' betekent.
- De jongeren denken naar aanleiding van het besproken bijbelgedeelte na over het dienen van God uit dankbaarheid.

Alternatieve startopdracht

Bespreek de stellingen op een bijzondere manier, bijvoorbeeld met een stille-wand-discussie.

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 5:17-48

Probeer bij dit gedeelte aan te geven dat Jezus hier het licht weer wil laten vallen op het gebod van de liefde. Vergelijk Mattheüs 22:37-40 en 1 Johannes 2:7. De Heere God vraagt volkomen gehoorzaamheid. Hij laat niet toe dat er geschipperd wordt met Zijn geboden. Wijs erop dat als God Zelf het weegschaalmodel hanteert, je alleen maar verloren kunt gaan.

De christen oog in oog met de wet, hoe functioneert de wet in het leven van een christen? Christus is niet gekomen om de Wet te ontbinden, maar juist om deze op volmaakte wijze te vervullen. Heel de wet moet gehouden worden, ook wat wij als geringe geboden zien. Vragen kunnen zijn wat die geringe geboden zijn en hoe we concreet in ons leven daaraan voorbij kunnen gaan. Niet zozeer de letter, maar de geest van de wet is belangrijk. Jezus geeft hiervan een uitgebreide en scherpe beschrijving in de verzen 21 tot 48. Gekozen kan worden om enkele van deze beschrijvingen van geboden eruit te pakken en uitgebreid te behandelen of wat korter stilstaan bij alle geboden en omschrijvingen van Jezus. Uiteindelijk volgt een veeleisend appel: 'Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is.'

Het tweede gedeelte van Mattheüs 5 is eigenlijk wat wonderlijk. Op het eerste gezicht bevat het een reeks aan regels en opdrachten waarmee we door de Heere Jezus aan het werk gezet worden. Enkele geboden van de tweede tafel van Gods Wet passeren daarbij de revue: het zesde en het zevende. Daarnaast klinkt een aantal typisch oudtestamentische inzettingen rond het huwelijk, het zweren van eden, vergelding en het omgaan met je vijanden. En bij elk onderdeel spreekt de Heiland in de gebiedende wijs; je krijgt de indruk dat het leven van een discipel een kwestie van 'handen uit de mouwen' is!

Het is goed dat we tijdens deze Handreiking proberen te vatten wat de Heere Jezus nu eigenlijk met heel die opsomming van geboden en verordeningen wil zeggen. Vooral als we merken dat Hij al die regels niet alleen herhaalt, maar ook nog op scherp zet. Het is allemaal nog radicaler dan de joden uit Zijn tijd dachten. Wil Hij Zijn discipelen een leven vol verplichtingen aanleren?

Het antwoord op de vraag naar de bedoeling van dit gedeelte ligt zowel in het eerste (vers 17) als het laatste vers van de schriftlezing (vers 48). Om met dat laatste te beginnen: de discipelen worden daar aangesproken als kinderen van de Vader. Dat worden ze niet door het volbrengen van de Wet. Nee, omdat ze het zijn, krijgt de Wet een allesbepalende plaats in hun leven. Als regel van de dankbaarheid! Hoe kan die Wet regel der dankbaarheid worden, terwijl Gods geboden een zondaar eigenlijk alleen maar kunnen veroordelen? Dat komt door Hem, Die in vers 17 vertelt waartoe Hij op aarde is gekomen. Jezus, gekomen om de Wet – tot in de kleinste details – te vervullen! Wanneer de Heilige Geest de Wet als tuchtmeester gaat gebruiken (o.a. door het lezen van Mattheüs 5:17 en volgende) en we Christus als onze Wetsvervuller nodig krijgen en omhelzen, ontstaat het gebed: 'Och, of wij Uw geboën volbrachten... om die te doen uit dankbaarheid!' (Berijming van de Wet vers 9).

De brug naar jongeren

De wet kan een negatieve klank oproepen bij de jongeren. In deze schets ontdek je met elkaar wat de functies van de wet zijn. Een belangrijke functie is de 'leefregel der dankbaarheid'. Als

je genade hebt ontvangen, ga je God dienen, Zijn wet houden, uit dankbaarheid! Probeer zo het mooie van het leven met de Heere dicht bij de jongeren te brengen.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Dit is een mooie opdracht om van de jongeren te horen wat ze weten over de wet en hoe ze over de (functies van de) wet denken.

Voor de antwoorden op deze vragen verwijzen we je ook naar bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. Vers 17-20: De Heere Jezus is gekomen om de wet te vervullen en daarom vraagt Hij van ons de wet te gehoorzamen.
Vers 21-26: De Heere Jezus legt uit wat de diepe betekenis is van het zesde gebod.
Vers 27-32: De Heere Jezus legt uit wat de diepe betekenis is van het zevende gebod.
Vers 33-37: De Heere Jezus legt uit dat zweren niet nodig is maar dat je 'ja' altijd 'ja' moet zijn.
Vers 38-42: De Heere Jezus leert dat echte liefde niet terugslaat, maar een tweede mijl gaat.
Vers 43-48: Kinderen van de Vader behoren volmaakt te leven omdat hun Vader volmaakt is.
2.
 - a. -
 - b. Dat de Heere Jezus de nadruk legt op de wet en dat Hij zegt dat Hij deze zeker niet wil afschaffen, zal de goedkeuring van de Farizeeën en Schriftgeleerden opgeroepen hebben. Maar de uitleg die de Heere Jezus vervolgens geeft, gaat lijnrecht tegen hun gebruik van de wet in.
 - c. Met Zijn leven en werk vervangt de Heere Jezus het Oude Testament niet, Hij vervult het. Zijn leven, dienst en onderwijs zijn de vervulling en verklaring van Gods voornemen en bedoeling van heel het Oude Testament. Alles uit het Oude Testament (denk aan de offerdienst, de profetieën, enz.) wees op de Heere Jezus, Hij is gekomen om dat alles te volbrengen, tot uitvoer te brengen.
3.
 - a. Deze zondag laat een eerste functie van de wet zien: het aanwijzen van onze zonde. De eis van de wet kunnen wij nooit houden. Zo stelt de wet ons schuldig voor de Heere.
 - b. *Persoonlijk*
4.
 - a. *Persoonlijk*
 - b. De Heere Jezus gaat in deze verzen steeds een stap verder. De wet laat niet alleen zien wat je niet behoort te doen, het wil ook zeggen wat je wel moet doen. De drijfveer van alles is de liefde. En als je die ander liefhebt, wil je ook het goede voor hem zoeken.

- c. Deze liefde leer je alleen van de Heere God Zelf. Wij gaan pas echt liefhebben als we ontdekken dat de Heere ons eerst liefheeft. Van Hem leren we de liefde tot God en tot elkaar.
5. Je zou kunnen zeggen dat de Heere Jezus hier overdrijft om te benadrukken hoe belangrijk het is om trouw te zijn. Het kan nodig zijn om zaken van grote waarde prijs te geven als die je tot zonde verleiden. Je kunt beter iets in dit leven verliezen, dan zelf voor eeuwig verloren gaan. Het houdt ons de spiegel voor: wat kan er tussen mij en de Heere in komen staan? Wat kan mij tot zonde verleiden? Het is zaak dat ik daar afstand van neem, voor de zaligheid van mijn ziel!
6. God gebiedt:
Verzoen u met uw broeder (v.24)
Doe afstand van dingen die je laten struikelen (v.29-30)
Betrouwbaar te zijn (v.37)
Je andere wang toe te keren (v.39)
Je bovenkleed ook weg te geven (v.40)
Een tweede mijl te gaan (v.41)
Je vijanden lief te hebben (v.44)
Goed te doen aan je vervolgers (v.44)
Volmaakt te zijn (v.48)
God verbiedt:
Ten onrechte boos zijn (v.22)
Je vrouw te verstoten of te verlaten (v.32)
Te zweren (v.34)
- 7.
- Zondag 34-44.
 - Het stuk van de dankbaarheid.
 - Hier zie je dat de wet een leefregel der dankbaarheid is. De wet leert mij hoe ik de Heere kan dienen.
- 8.
- Persoonlijk*
 -
9. *Probeer bij de bespreking het zo praktisch mogelijk te maken. Hoe laat je nu in je dagelijks leven merken dat je ... betrouwbaar bent / een tweede mijl wilt gaan; enz.*

Slotopdracht

Evalueer op deze manier met elkaar wat je van de schets geleerd hebt en formuleer een antwoord op de kernvraag.

Schets 4 – Geven, bidden en vasten

Mattheüs 6:1-18

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Apparatuur om het filmpje over 'gebed' te bekijken op www.abcvanhetgeloof.nl (alternatieve startopdracht)
- Materiaal voor het maken van een tekening (vellen papier, pennen, potloden, stiften) of collage (vellen papier, tijdschriften, gekleurd papier, lijm, scharen, stiften)

Opening

- Te lezen Bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 6:1-18
 - ✓ Lukas 19:1-10
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 116:1, 2, 3, 7 en 9
 - ✓ Psalm 24:2 en 3
 - ✓ Psalm 141:1 en 2
 - ✓ Gebed des Heeren
 - ✓ Neem mijn leven
 - ✓ Zoek eerst het Koninkrijk van God
- Dankpunten:
 - ✓ Dank God voor alle overvloed die Hij ons geeft.
 - ✓ Dank de Heere dat Hij ons het volmaakte gebed gegeven heeft.
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid voor mensen die leven in armoede en in gebrekkige omstandigheden.
 - ✓ Vraag om de hulp en leiding van Gods Geest in ons bidden, geven en vasten.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvraag beantwoorden:
Hoe ziet het leven van een christen eruit op het gebied van geven, bidden en vasten?
- De jongeren denken naar aanleiding van het besproken bijbelgedeelte na over hun gebedsleven.

Alternatieve (start)opdracht

Bekijk en bespreek het filmpje over 'gebed' op www.abcvanhetgeloof.nl.

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 6:1-18

Vers 1-4 In dit gedeelte geeft de Heere Jezus voorbeelden van hoe huichelachtig iemands geloof kan zijn bij geven, bidden en vasten.

De Heere Jezus begint met een waarschuwing. Het geven van liefdegaven is goed (en ook vanzelfsprekend in het leven van een christen). Maar wanneer het alleen maar gedaan wordt om gezien te worden, dan belooft de Heere dat niet. Als voorbeeld noemt Jezus de Farizeeën, ze worden door Jezus 'huichelaars' of 'geveinsden' genoemd. Letterlijk staat er in het Grieks 'hypocrieten', dat is een toneelspeler. In die tijd droegen toneelspelers verschillende maskers voor verschillende rollen. Met zo'n toneelspeler vergelijkt Jezus hen: ze doen het goede maar met een foute reden, nl. om geëerd te worden. Zij hebben hun loon al ontvangen (in de vorm van applaus), meer zullen ze ook niet ontvangen. Echte bevrediging geeft het pas als de Vader, Die weet en ziet wat niemand ziet, je eert om wat je doet.

Vers 5 Het wordt als vanzelfsprekend aangenomen dat de volgelingen van Christus bidden. Zoals men niet kan leven zonder te ademen, kan een oprechte christen niet leven zonder te bidden. In dit vers roept Christus Zijn volgelingen echter op om niet te zijn zoals de huichelaars. Uit Mattheüs 23:13 blijkt dat Hij doelt op de Schriftgeleerden en de Farizeeën. Zij baden veel in het openbaar waar iedereen hen kon zien en horen. Het ging hen niet om het gebed zelf, maar om het respect van de mensen. Verder blijkt dat zij het gebed staande uitspraken. Op zichzelf is dat niet verkeerd (Markus 11:25), maar zowel letterlijk als inhoudelijk ontbrak een houding van ootmoed en eerbied. Omdat de Schriftgeleerden en Farizeeën hun gebeden uitspraken om door mensen geëerd te worden, was de eer van mensen ook hun enige loon. Een dergelijk gebed kan door de heilige God niet beloond worden.

Vers 6 Het persoonlijke gebed is de plicht van iedere christen. Christus leert ons dat we een plaats van afzondering moeten zoeken waar we ongestoord kunnen bidden. Hij leert ook tot Wie gebeden moet worden: tot uw Vader die in het verborgen is. God wil door Zijn kinderen als Vader aangesproken worden. Dit is mogelijk omdat Hij de Vader van de Heere Jezus is en vanwege Hem de Vader van alle ware gelovigen wil zijn. Ook al zien ze Hem niet, Hij is er wel en ziet hen wel! Hij is alomtegenwoordig. Het gebed wat in het verborgen wordt uitgesproken, wordt door God ook gehoord. In tegenstelling tot hen die voor de vorm bidden, wordt dit gebed, op Gods tijd en wijze, altijd verhoord.

Vers 7-8 Een christen hoeft niet veel woorden te gebruiken als hij bidt. Lange gebeden of de herhaling van bepaalde gebeden hoeft op zichzelf niet verkeerd te zijn, maar we moeten niet denken dat dit nodig is om God te bewegen tot luisteren en nog minder om Hem te behagen. Dan zijn we als de heidenen die tot de verkeerde goden bidden (denk aan de Baälpriesters bij Elia) en veel woorden gebruiken om de goden tot antwoord te bewegen. Maar de Vader weet al wat Zijn kinderen nodig hebben zelfs vóór ze Hem daarom vragen. Dat maakt een lang gebed overbodig. Het betekent niet dat wij het bidden dus ook wel achterwege kunnen laten. Door het gebed erkennen wij immers dat we van God afhankelijk zijn.

Vers 9 Nadat Christus de fouten in de gebeden van de Schriftgeleerden en de Farizeeën heeft aangewezen, leert Hij Zijn volgelingen hoe het bidden wel moet. Dit gebed is een aanwijzing. Wij mogen alleen tot God bidden, niet tot engelen of heiligen. God is de Vader van alle mensen krachtens de schepping en door de Heere Jezus Christus de Vader van alle wedergeborenen. Daarom mogen wij Hem ook zo aanspreken, zeker als wij tot Hem komen met berouw over onze zonden. God is overal, de hemelen kunnen Hem niet bevatten, maar

de hemel is wel in het bijzonder Zijn woonplaats. De heiliging van Gods Naam is het belangrijkste doel van ons leven, en moet dan ook in onze gebeden centraal staan. We zijn geschapen om God te dienen, daarin ligt tegelijkertijd het hoogste geluk van de mens.

Vers 10 Wij moeten bidden om de uitbreiding en definitieve vestiging van Gods Koninkrijk, dat heerlijker is dan alle aardse koninkrijken (Daniël 2:44). De bede om de uitvoering van Gods wil is niet bedoeld als een berusten in Gods voorzienigheid bij moeilijke gebeurtenissen, zoals het soms verklaard wordt. Het is echter een bede of Gods wil op aarde (door de mensen) net zo volmaakt als in de hemel (door de engelen) gedaan zal worden.

Vers 11 Een gebed om eten. Het gaat hier om eenvoudig, eerlijk verdiend voedsel, geen luxe of overvloedige dingen. Het gaat om óns, niet alleen om mijzelf, maar ook om anderen. We moeten zorg dragen voor de armen. Het gaat om het brood van vandaag; we hoeven ons dus geen zorgen te maken over de dag van morgen.

Vers 12 De zonden die wij doen, vormen onze schulden tegenover God. Het moet de begeerte van ons hart zijn dat Hij ons die vergeeft, zodat wij niet voor eeuwig de straf hoeven te dragen. Wij hebben echter ook de plicht om mensen die ons kwaad hebben aangedaan te vergeven. We kunnen niet bidden om vergeving van onze zonden en zelf anderen niet vergeven, hoe moeilijk vergeven ook kan zijn.

Vers 13 Na het gebed om vergeving volgt een gebed waarin wij vragen of God ons ervoor wil bewaren dat wij opnieuw tot zonde verleid zullen worden. Met 'de boze' kan zowel de satan, als de zonde bedoeld worden. God is de Koning van een geestelijk Koninkrijk, de Heerser van hemel en aarde. Hij heeft de kracht om alles wat wij niet kunnen volbrengen, te doen. Bij Hem is de heerlijkheid en dit niet voor even, maar voor eeuwig. Het slotwoord 'amen' betekent: het zal waar en zeker zijn. Een verzekering dat wij gehoord worden.

Vers 14-15 Uit deze verzen blijkt hoe belangrijk het is dat wij onze medemensen vergeven als ze ons onrecht aangedaan hebben. Het nalaten hiervan verhindert zelfs dat God onze zonden die we tegen Hem bedreven hebben, kan vergeven.

Vers 16-18 Men vastte in de tijd van het Oude Testament op verschillende manieren. De wet schreef één vasten per jaar voor, nl. op Grote Verzoendag. Het gaat hierbij om onthouding van voedsel maar ook om verootmoediging door gebed en rouw. Net als bij het geven en bidden moet vasten een zaak zijn van het hart, iets tussen God en de gelovige. Dat de Heere Jezus hier zegt 'wanneer u vast', geeft aan dat Hij ervan uit gaat dat Zijn discipelen zullen vasten. De Heere Jezus zegt dat ze zich dan moeten wassen en zalven zodat niemand kan zien hoe zwaar hun lichaam te lijden heeft onder het vasten. Het gaat er niet om wat de mensen zien, maar om wat de Heere ziet.

De brug naar jongeren

Van deze drie onderwerpen staat 'bidden' wellicht het meest dicht bij jongeren. Het is iets wat ze kennen en (hopelijk) doen. Het bijbelgedeelte wijdt hier ook de meeste verzen aan. Toch hebben de onderdelen 'geven' en 'vasten' de jongeren ook iets te zeggen. Wat doen we met onze gaven, met onze tijd, met alles wat we van God gekregen hebben? En hoe kunnen wij in deze tijd vol prikkels en verzadiging het vasten een plekje geven, om ons daardoor meer te richten op de Heere en Zijn dienst?

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Een interactieve manier om te kijken hoe jongeren denken over gebed. Kom er evt. op het eind van de avond nog eens op terug.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -

2.

a. *Persoonlijk*

b. -

3.

a. Ze ontvangen nu, direct, applaus en eer.

b. Het zijn huichelaars, geveinsden. Ze geven niet om het geven, ze geven om de eer van mensen. Als je op de goede manier wilt geven, zorg dan dat niemand ervan af weet.

c. Ook dat zal in het openbaar gebeuren, staat in vers 4. Maar de Heere zal ervoor zorgen. Hij geeft Zijn zegen, misschien wel op een heel andere manier dan je zelf verwacht. Maar God ziet het en Hij vergeet het niet.

d. –

e. Goede werken horen bij het leven van een christen. Je doet ze niet om er iets mee te verdienen. God beloont de goede werken uit genade. De goede werken doe je uit dankbaarheid voor alles wat de Heere je gegeven heeft. Je wil er de Heere mee eren.

4.

Een persoonlijke vraag. Je kunt iedereen deze vraag in stilte laten beantwoorden. Het is ook mooi als er in kleine groepjes over doorgepraat kan worden.

5.

a. Het is een ruimte waar je je terug kunt trekken, waar je niet gestoord wordt, waar je afgesloten bent van alle prikkels van buiten. Het kan elk vertrek zijn, als je het er maar echt stil kunt maken.

b. -

6.

a. –

b. Dat het allereerst en allermeeft om de Heere moet gaan in ons gebed. We mogen Hem danken, loven, grootmaken. Dat vergeten we misschien wel eens in ons gebed. Ook in ons bidden kunnen we zo op onszelf gericht zijn...

c. De Heere Jezus heeft het ons geleerd, Hij weet volmaakt wat bidden en een goed gebed is. Je zou kunnen zeggen dat dit gebed alles wat nodig is, bevat.

- 7.
- Vergelijk het eens met een verkering. Je hoort van jouw vriend(in) toch ook graag dat hij/zij van je houdt? Terwijl je dat best wel weet... Zo wil de Heere ook zo graag van ons horen wat ons bezighoudt. Hij wil dat we Hem vragen om alles wat we nodig hebben. Gebed is contact, een relatie. Daar kun je niet zonder.
 - God eist het gebed van ons. Het is het belangrijkste deel van de dankbaarheid. De Heere wil je op het gebed alles schenken wat je nodig hebt. Maar: Hij wil er wel om gevraagd worden!
8. Het gaat niet om het bidden met veel en mooie woorden. Het gaat om ons hart.
- 9.
- Esther, Daniël.
 -
 - Een poosje offline zijn | niets kopen | geen vlees eten, enz.
 - Het moet gericht zijn op de Heere. Dus met de tijd die je overhoudt, je bezighouden met God en Zijn dienst. Dingen laten om de ruimte te vullen met God.
- 10.
- Persoonlijk antwoord. Er zit veel waars in deze opmerking. Je ziet in de Bijbel en in de geschiedenis dat God het zegent als een volk zich tot Hem keert in met vasten en berouw.*
 - Denk aan een speciale biddag, onthouding van allerlei zaken om je te richten op de Heere.

Slotopdracht

-

Schets 5 – Waar is jouw schat?

Mattheüs 6:19-34

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Apparatuur om het filmpje over 'Koninkrijk' op www.abcvanhetgeloof.nl te bekijken (alternatieve startopdracht)
- Papier en potloden voor de bijbelstudiemethode 'wat zie je?' (vraag 1)
- Papier en potloden voor het maken van een gedicht (vraag 7)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 6:19-34
 - ✓ Kolossenzen 3:1-15
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 49
 - ✓ Psalm 37:2 en 3
 - ✓ Psalm 116:1
 - ✓ Psalm 27:7
 - ✓ Zoekt eerst het koninkrijk
 - ✓ Eens was ik een vreemd'ling
 - ✓ Wie maar de goede God laat zorgen
 - ✓ 'k Stel mijn vertrouwen
- Dankpunten:
 - ✓ Dank God voor Zijn Vaderlijke zorg.
 - ✓ Dank de Heere voor alle dagelijkse zegeningen.
- Gebedspunten:
 - ✓ Vraag om gerichtheid op de Schat in de hemel.
 - ✓ Bid voor mensen die elke dag in zorg leven over dagelijks onderhoud.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvraag beantwoorden:
 - Wat zijn schatten in de hemel en hoe kom je eraan?
- De jongeren denken naar aanleiding van het besproken bijbelgedeelte na over niet bezorgd zijn en op God vertrouwen.

Alternatieve (start)opdracht

Bekijk het filmpje over 'Koninkrijk' op www.abcvanhetgeloof.nl.

Begin met het bespreken van de twee gedichten (p.29).

Begin met de casus (vraag 11).

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 6:19-34

Vers 19 De Heere Jezus vertelt in dit vers de reden waarom we aardse goederen niet tot onze schat moeten maken. Ze zijn niet van blijvende waarde en aan bederf onderworpen. Motten zijn een soort vlindertjes die gaten in kleding vreten. Roest tast (kostbaar) metaal aan en bovendien kunnen al onze aardse bezittingen door dieven gestolen worden. Het bezit van aardse eigendommen wordt niet verboden, maar wel geldt dat de houding van een mens ten opzichte van zijn bezit bepalend is.

Vers 20-21 We moeten hemelse schatten vergaderen die onvergankelijk zijn. Door het geloof in de Heere Jezus, en daaruit voortkomend een godzalige levenswandel, rijk aan goede werken, ontvangen we de hemelse schat van het eeuwige leven. Datgene waar ons hart naar uitgaat, maakt duidelijk waar onze schat ligt. Zijn we hemelsgezind of aardsgesind? Andersom geldt het echter ook: Als onze schat in de hemel is, zal de hemel onze eeuwige bestemming zijn. Maar als we enkel aardse schatten vergaderd hebben, zal onze ziel samen met die schatten verloren gaan.

Vers 22-23 Omdat het oog het licht opvangt, kun je het vergelijken met de lamp van het lichaam. Daarmee wordt ons verstand, hart, wil bedoeld. Als dat éénvoudig is, op één zaak gericht, namelijk op Gods Koninkrijk, zal de mens bij dat licht de goede weg gaan. Maar als dit (figuurlijke) oog al verduisterd is en in plaats van gericht te zijn op Gods Koninkrijk, enkel aardse schatten najaagt, hoe zal een mens dan nog licht ontvangen om de goede weg te gaan?

Vers 24 Niemand kan twee heren dienen. Uiteindelijk is er maar één echt de baas. Zo is het onmogelijk om aan geld en aardse bezittingen (de Mammon) vast te zitten en tegelijkertijd God tot je Koning te hebben. Niet het feit dat je rijk bent, is verkeerd, maar wel wat je ermee doet. Denk aan het verschil tussen de rijke jongeling en Jozef van Arimathea. De eerste verlaat Jezus omdat hij geen afstand van zijn bezittingen kan doen, terwijl de laatste Jezus dient met zijn rijkdom.

De Heere Jezus heeft het zelf gezegd: 'En wederom zeg Ik u: Het is lichter, dat een kermel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke inga in het Koninkrijk Gods' (Mattheüs 19:24). Denk bij haten niet aan onze betekenis van het woord, maar aan een ondergeschikt maken aan (zie ook Lukas 14:26).

Vers 25 In vers 25 verbiedt de Heere Jezus niet het zorgen voor onszelf en anderen of het gebruik van de middelen, maar wel bange vrees voor de toekomst en nodeloze bezorgdheid. Een overvloed aan voedsel garandeert nog geen lang leven, en veel kleding nog geen gezond lichaam. Door bezorgd te zijn, wil je zekerheid hebben over iets waarvan de zekerheid niet bij een mens ligt maar bij God.

Vers 26 De vogels doen niets voor hun brood en toch worden ze door de hemelse Vader gevoed. Hoeveel te meer zal Hij dan Zijn kinderen voeden die in Zijn ogen zoveel kostbaarder zijn. De zekerheid dat de Heere zelfs voor de vogeltjes zorgt, mag ons gerust maken. Weten dat de Heere zorgt, neemt bezorgdheid weg.

Vers 27 Hoezeer je ook probeert je leven in stand te houden, niemand kan zijn leven ook maar een ogenblik verlengen. God bepaalt de duur van ons aardse leven. Dit kan een angstige gedachte lijken, maar als je weet dat je leven veilig is in Gods hand werkt het juist bevrijdend. We kunnen ons leven niet vasthouden, maar het hoeft ook niet, want de Heere zorgt!

Vers 28-30 Zoals de vogels niet voor hun brood hoeven te werken, hoeven de leliën niets voor hun 'kleding' te doen. Toch is hun bloemenpracht mooier dan de meest fraaie gewaden van koning Salomo, de rijkste man ooit. Als God nu deze bloemen, die elke dag weggemaaid kunnen worden om met het verdroogde gras als brandstof voor de oven te dienen, zo prachtig bekleedt, hoeveel te meer zal Hij dan Zijn kinderen niet van kleding voorzien? Alle nutteloze bezorgdheid blijkt het gevolg van kleingeloof te zijn. Geloven is vertrouwen op Gods zorg.

Vers 31-33 We moeten ons niet net als de heidenen, die God niet als hun hemelse Vader kennen, bezorgd maken over deze aardse zaken. De Heere weet namelijk precies wat Zijn kinderen nodig hebben! Onze voornaamste zorg moet zijn om het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid te zoeken. Om zelf door geloof en wedergeboorte een inwoner van dat Koninkrijk te worden en door het gebruik van onze kracht, gaven, tijd en geld ook anderen voor dat Koninkrijk proberen te winnen. Om Gods gerechtigheid te zoeken, te leven naar Zijn geboden en dagelijks de toevlucht te nemen tot de Zaligmaker. Dan zal de Heere ons als toegift ook geven wat we voor dit tijdelijk leven nodig hebben.

Vers 34 Het heeft geen zin ons zorgen voor morgen, voor de toekomst, te maken. God geeft elke dag precies wat een ieder persoonlijk van Hem nodig heeft. De Heere Jezus schetst een eerlijk beeld van het leven hier op aarde. Elke dag zullen er nieuwe zorgen zijn. Maar daar staat wel tegenover dat God ook elke dag weer nieuwe hulp en kracht geeft. De Heere geeft Zijn genade niet voor dagen of weken vooruit. Dat zou ons onafhankelijk maken. Maar door voor elke dag opnieuw Zijn genade en zorg te geven, blijven we dicht bij Hem omdat we Hem zo hard nodig hebben. Een leven uit het geloof, vol vertrouwen op Vaders zorg, is het leven van een kind van God.

De brug naar jongeren

Jongeren hebben elk hun eigen zorgen. Ze zijn bezig met de dingen van elke dag, of er zijn wellicht in hun leven grotere zorgen. Wat er in hun leven ook speelt, de vraag naar de grootste schat is relevant. Waar is hun leven mee gevuld? Welke plek is er in hun leven voor het Koninkrijk van God?

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Je onkerkelijke collega zal het hier waarschijnlijk mee eens zijn. Een christen vindt dit heel oppervlakkig. Hét doel van dit leven is het leven tot eer van God. Dat moet op de eerste plaats staan in je leven. En er is meer dan dit leven alleen; na dit leven wacht een eeuwige heerlijkheid (hemel) of de eeuwige verschrikking (hel). Dus het is niet om het even hoe je je leven hier leeft...

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -
2.
 - a. Aardse rijkdommen. Het kan eigenlijk alles zijn waar je je hart op zet: dus zowel bezittingen als vrienden, eer, likes, enz.
 - b. Ze vergaan of worden gestolen.
 - c. Die vergaan niet en kunnen niet gestolen worden.
 - d. Alles wat de Heere ons in Christus schenken wil: genade, vergeving, eeuwig leven, heiliging, de Heilige Geest, enz.
3.
 - a. -
 - b. *Persoonlijk*
4. *Het is mooi als hier echt concrete voorbeelden gegeven worden. Bespreek eerst met elkaar wat je hebt (denk aan: bezittingen, maar ook tijd en talenten) en bedenk dan bij elk aspect hoe je dat kunt besteden in dienst van God.*
5. De Schat is de Heere Jezus. Door het geloof ontvang je deze Schat. Echt geloof is zeker weten en vast vertrouwen dat ook ik vergeving, eeuwige gerechtigheid en zaligheid ontvang, omdat Jezus is gestorven.
6.
 - a. -
 - b. *Persoonlijk*
 - c. De Heere Jezus als je grootste Schat te zoeken en bewaren.
7. –
8. De vogels in de lucht worden door de Vader verzorgd.
De lelies op het veld staan er door Gods zorg, mooier bij dan Salomo in al zijn heerlijkheid.
God de Vader weet precies wat je nodig hebt.
Je ontvangt al het nodige als je het Koninkrijk van God zoekt.
Wees niet bezorgd, want God zorgt!
9. Dat zoeken van het Koninkrijk van God kost tijd. Dat mag te zien en te merken zijn in je leven. Maak daar bewust tijd voor vrij!
10.
 - a. Wat God belooft in Zijn Woord.
 - b. Dat al die beloften waar zijn, ook voor jou.

11. -

Slotopdracht

Als je de hemelse schatten hebt gezocht en ontvangen, mag je erop vertrouwen dat Gods Vaderlijke zorg er elke dag voor je is.

Schets 6 – In gesprek met God en je naaste

Mattheüs 7:1-12

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Plakbriefjes (alternatieve opdracht)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 7:1-12
 - ✓ Mattheüs 18:21-35
 - ✓ Romeinen 14:10-23
 - ✓ 1 Johannes 1:8-10
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 15:1,2 en 3
 - ✓ Psalm 141:2 en 3
 - ✓ Psalm 119:3
 - ✓ Gebed des Heeren
 - ✓ Avondzang
 - ✓ Heer' ik kom tot U
 - ✓ Mogen de woorden van mijn mond
 - ✓ Zoek eerst het Koninkrijk van God
- Dankpunten:
 - ✓ Dank God dat Hij ons om Jezus' wil hoort
 - ✓ Dank voor de werkers in Gods Koninkrijk, dat zij het Evangelie over de wereld verspreiden
- Gebedspunten:
 - ✓ Vraag om een 'wacht voor je lippen' bij het spreken met en over je naaste
 - ✓ Bid om vrijmoedigheid om te getuigen van de Heere Jezus

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 1. Hoe spreek je met je naaste?
 2. Hoe spreek je met God?
- De jongeren denken naar aanleiding van het besproken bijbelgedeelte na over het gebed en de verhoring van hun gebeden.

Alternatieve (start)opdracht

Begin met de complete casus van Tess (vraag 3 en 6). Werk dit evt. uit in een rollenspel.

Geef elke jongere een post-it en laat ze daarop een antwoord schrijven op de vraag 'Bidden is ...' Hang alle plakbriefjes bij elkaar op een muur / bord / deur. Bespreek de antwoorden.

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 7:1-12

Vers 1-6 In dit hoofdstuk spreekt de Heere Jezus over verleidingen tussen mensen onderling (in tegenstelling tot de vorige hoofdstukken waar het ging over persoonlijke verleidingen). Jezus waarschuwt tegen ongepast oordelen (1-5) en prijst het goede oordeel (6). Het oordelen (v. 1-2) is het voor God schuldig verklaren van een ander. Dit wijst de Heere Jezus af. Hij laat zien dat zo'n oordeel als een boemerang bij je terugkeert: je zult op dezelfde manier geoordeeld worden. Met het voorbeeld van de splinter en de balk maakt de Heere Jezus dit duidelijk. Een beeld uit het dagelijks leven van de timmerman, bekend bij de Heere Jezus Zelf en bij de mensen om Hem heen. Het is een bewuste overdrijving om de zaak duidelijk te maken. Pas wanneer je de balk uit je eigen oog verwijdert hebt, zul je die splinter bij een ander kunnen zien. Wanneer je treurt over je eigen zonde en je voor God verootmoedigt, ben je bezig met je eigen balk. Maar dan verbiedt de Heere Jezus vervolgens niet om iets te zeggen over die splinter bij een ander. Maar wel in deze volgorde: eerst je eigen zonden, dan pas die van een ander. En wie eerlijk kijkt, zal altijd zien dat de eigen balk groter is dan de splinter bij die ander. Dit moet je wel leren, de Heere moet ons eerlijk maken, anders zien we die balk niet eens. De Heere Jezus wijst hier op de zonde van de hoogmoed: onszelf beter achten dan die ander.

Honden waren voor de Joden onrein. Het leefden op straat in slechte omstandigheden. Het woord 'hond' werd gebruikt voor een vijand of iemand die geen deel had aan het volk Israël. Volgens de wetten uit het Oude Testament waren varkens, zwijnen onrein. Aan deze onreine, verachte dieren mogen de parels niet gegeven worden. Hiermee wordt de kostbare boodschap van Gods Koninkrijk bedoeld (zie ook Matth. 13:45-46). Van een gelovige wordt verwacht dat hij goed kan oordelen en in kan schatten wat iemands bedoeling is. Dan hoeft je niet tot in het oneindige het Evangelie te blijven verkondigen, maar mag je naar een ander gaan als iemand echt volhardt in het afwijzen van de boodschap. Een voorbeeld hiervan vind je bij Paulus, Handelingen 13:46.

Vers 7-12 De aansporingen in vers 7 wijzen op volharding: blij bidden, zoeken en kloppen. In besef van hun armoede en met ootmoed en nederig moeten de discipelen in gebed tot God komen. Ze moeten de wil van God naspeuren, zoeken. 'Heere, wat wilt U dat ik doen zal?' Ze moeten ermee bezig blijven, volharden, blijven kloppen totdat de deur opengaat. In vertrouwen dat de Vader weet wat goed en nodig is en dat op Zijn tijd zal geven.

Ook hier weer gebruikt de Heere Jezus sprekende beelden uit het dagelijks leven. Er is toch geen ouder die zijn kind een steen, slang of schorpioen zal geven wanneer het kind om eten vraagt? De vraag is zo duidelijk, alleen een 'nee' kan hierop het antwoord zijn. En dan zijn ouders 'slecht', dat wil zeggen: zondig. Ze kunnen het beste met hun kind voor hebben, maar toch zijn ze onvolmaakt en doen ze dingen verkeerd in de opvoeding. Maar zulke zondige ouders zullen hun kinderen toch geen steen of slang geven? Nog veel minder zal de Heere, de volmaakte Vader in de hemel, iets verkeerd geven aan Zijn kinderen die Hem daarom

vragen. Het is een aansporing om te blijven bidden, want de Vader hoort. Hij weet wat goed is en dat zal Hij geven. En wel allermeeest: de Heilige Geest, zie Lukas 11:13.

Laat duidelijk uitkomen dat de zeggingskracht van je woorden met betrekking tot de dienst van de Heere sterk afhankelijk is van het werk van de Heilige Geest in je, maar ook van je levenshouding. Het gaat in vers 8-11 om bijzonder rijke beloften. Deze wijzen ons, arme zondaren, de weg waarlangs we alles kunnen krijgen wat we nodig hebben voor de ziel, maar ook de zorg voor het dagelijks leven.

In vers 12 lees je de 'Gulden Regel' als samenvatting van het onderwijs in de Wet en de Profeten, het hele Woord van God. Niet alleen 'wat jij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet', maar juist sterker: 'wat jij wilt dat u geschiedt, onthoudt dat ook een ander niet'. Het gaat hier om de actieve daad van het goeddoen. Liefde tot God en de naaste heeft tot gevolg dat je het goede voor die ander zoekt.

De brug naar jongeren

Probeer de oproep uit vers 7 dicht bij de jongeren neer te leggen. Hun bidden heeft zin omdat er een God in de hemel is Die hoort! En wel in het bijzonder als ze Hem vragen om de Heilige Geest, om een nieuw hart en leven. Laat dat de kern van ons gebed zijn.

Ook de houding tegenover de naaste komt aan bod: hoe praten wij over en met die ander? Het is een vraag om ons gedrag eens voor de spiegel van Gods Woord te houden. God dienen komt heel concreet tot uiting in de liefde tot de naaste.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

-

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.

- Oordeel niet opdat u niet geoordeeld wordt: verklaar niet een ander voor God schuldig, want je zult met hetzelfde oordeel geoordeeld worden.
- De splinter en de balk: vallen over de kleine fouten van een ander, terwijl je je eigen grote fouten niet eens ziet.
- Parels voor de zwijnen werpen: het goede verspillen aan hen die het niet verdienen/waarderen.
- Bidt en u zal gegeven worden. Zoekt en u zult vinden. Klopt en u zal opengedaan worden.
- Wat u wilt dat u geschiedt, onthoudt dat ook een ander niet.

2. *Persoonlijk*

3.

- a. -
- b. -

- c. Je wilt toch graag duidelijk maken dat het geloof er voor iedereen is, maar ook dat het voor iedereen nodig is. Deze vrijblijvendheid is echt iets van deze tijd, iedereen doet zijn eigen ding, en je moet elkaar in je waarde laten. Maar het Evangelie gaat daar dwars tegenin. Ook al willen mensen er niet van weten, tóch zijn ze schuldig en gaan ze verloren als ze Jezus niet leren kennen. Vanuit het persoonlijke zou je daar toch wat van kunnen delen.
4.
 - a. Als je ziet dat je tegenover de Heere alles verzondigd hebt en helemaal schuldig staat, dan zie je ook pas wat een wonder het is dat er voor jou genade is. Dan weet je ook dat die genade er voor iedereen kan zijn. Weten dat jou je schuld vergeven is, maakt je mild in je oordeel over anderen. Denk maar aan de gelijkenis van de onbarmhartige knecht, Mattheüs 18:23-35.
 - b. Door het werk van de Heilige Geest in je hart en leven. Hij laat je door Zijn Woord je zonden zien. Je gaat merken dat je schuldig bent aan de wet van God. Je krijgt verdriet over de zonden en de Geest zorgt ervoor dat je gaat bidden om vergeving.
 5.
 - a. Je zegt dan dat je geen zonde hebt en daarmee misleidt je jezelf. Je houdt jezelf voor de gek. De waarheid is dan niet in ons. We maken de Heere tot een leugenaar. Zijn Woord is niet in ons. Johannes zegt hiermee eigenlijk: dan kun je je wel afvragen of je wel gelooft ...
 - b. Je zonden eerlijk aan de Heere belijden.
 - c. Hij zál het allemaal vergeven. Om Jezus' will!
 6.
 - a. *Dit raakt aan diepe vragen over het lijden in deze wereld en waarom de Heere dat toelaat. Jongeren kunnen deze vragen zelf hebben en ook in hun omgeving tegenkomen. Goed dus om hier aandacht aan te besteden als je merkt dat dit onder jouw jongeren leeft. Je kunt hier een verenigingsavond over doorspreken; hierbij geven we enkele globale lijnen.*

Voorop staat dat de Heere niet de bedenker is van de zonde en het kwaad. Hij heeft de wereld volmaakt goed geschapen. De zonde is in de wereld gekomen toen de mens in het Paradijs zich van God afkeerde. Elke vorm van lijden en gebrokenheid in deze wereld is dus gevolg van onze zonde. Let wel: dit is een gemeenschappelijke zonde van de mensheid. Je kunt niet zeggen dat lijden in iemands leven het gevolg is van zijn/haar persoonlijke zonde. Het volgende vaste gegeven is dat God almachtig is. Hij kan alles, en dat wil dus ook zeggen dat Hij op elk moment elk lijden kan laten ophouden. Hij heeft zelfs beloofd dat er een moment komt dat Hij hoogstpersoonlijk al het lijden tot een einde brengt: het moment van Zijn wederkomst. Tot die tijd leven wij hier op de aarde met de gevolgen van onze zonde. De Heere geeft tegelijk nog veel blijken van Zijn genade: Hij belooft dat voor elke gelovige álle dingen meewerken ten goede. Dan mag je weten: wat me ook overkomt, de Heere heeft het in Zijn hand. Het is geen noodlot, de Heere staat er boven. Hij zorgt ervoor dat niks mij kan scheiden

- van Zijn liefde. Voor elke gelovige geldt dat ze Thuis komen in de hemel. Er wordt niet beloofd dat ons geen moeite en zorg overkomt, wel belooft de Heere dat Hij Zijn kinderen nooit verlaat! Voor de mensen die Hem nog niet kennen, is eigenlijk al het lijden een roepstem: keer je naar God toe. Zoek bij Hem je veiligheid, je schuilplaats. Want alleen dan ben je veilig voor de grootste nood.
- b. Het gaat bij het dienen van de Heere echt om geloof. Je kunt het niet allemaal beredeneren, het gaat om vertrouwen. Dat wil niet zeggen dat het een kwestie van dommigheid is. Nee, God geeft ons verstand om te gebruiken. Maar God Zelf is veel groter dan wij ooit kunnen bevatten. En gelukkig maar, want een God Die in mijn hoofd past ... dat zou maar een 'kleine' God zijn! Het lijkt inderdaad dwaas, maar het is de grootste wijsheid die er is.
 - c. Jazeker, als er alleen maar gespot wordt en Tess op meer en meer onbegrip en verharding stuit.
 - d. –
- 7.
- a. Het kan dus door je eigen gedrag zover komen dat het Evangelie niet meer aan jou verkondigd wordt. Dan gaat de boodschap naar een ander. Dat is nogal wat ...
 - b. Een oproep: verhard je niet, maar luister naar God en Zijn Woord!
- 8.
- a. –
 - b. Hij geeft zijn kind goed voedsel en geen steen, slang of scorpioen.
 - c. Die is veel beter dan een aardse vader, dus Hij geeft ons zeker het goede.
 - d. De Heilige Geest. Je mag er dus van verzekerd zijn dat de Heere Zijn Geest geeft als je Hem daarom vraagt.
- 9.
- a. -
 - b. Het is goed om het onderscheid te maken tussen gehoord en verhoord. God hoort ons gebed altijd! Verhoring merken we niet altijd, of krijgen we niet altijd. Maar je mag weten dat God ons altijd hoort. En dat Hij op Zijn manier werkt. Dus we kunnen ook een heel ander antwoord op ons gebed krijgen dan we verwachten. De vraag aan ons is ook of we goed opletten wat God tot ons zegt.
- 10.
- a. We mogen al onze gebeden voor de troon van God de Vader leggen in Jezus' Naam. Hij heeft de weg naar God vrijgemaakt door Zijn leven te geven. Je zou kunnen zeggen dat we in Zijn Naam toegang krijgen tot Gods genadetroon. God wil ons horen vanwege dat offer van Zijn Zoon.
 - b. –
11. De positieve variant vraagt meer van ons: het vraagt actief om goed te doen. Het gaat een stap verder. Je doet niet alleen niets verkeerd, je doet ook actief iets goeds. Zoals het

hier in de Bergrede staat is dus moeilijker om in de praktijk te brengen. Het laat tegelijk veel beter zien wat er van een christen verwacht wordt. Het is die tweede mijl gaan, dat extra kleed geven. Goed doen omdat we zelf zoveel goeds van God ontvangen en omdat we Hem daarmee eren.

Slotopdracht

-

Schets 7 – Welke weg bewandel jij?

Mattheus 7:13-29

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- De afbeelding van de brede en smalle weg (door Fokke de Vries) is te downloaden en evt. via beamer te laten zien
- Als je de twee versies wilt vergelijken, zorg dan ook voor een afbeelding van de oude versie van de brede en de smalle weg (alternatieve opdracht)
- Pen en papier voor de Zweedse methode (vraag 1)
- Materiaal om een tekening of schilderij te maken (vraag 6)
- Apparatuur om een filmpje te bekijken (alternatieve opdracht)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 7:13-29
 - ✓ Openbaring 7:9-17
 - ✓ Johannes 10:7-16
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 1
 - ✓ Psalm 73:14
 - ✓ Psalm 101:2 en 3
 - ✓ Welzalig de man
 - ✓ En de Geest en de bruid zeggen: kom!
 - ✓ De grote dag breekt weldra aan
 - ✓ 'k Ben reizend naar die stad
 - ✓ Wie zijn het die daar komen
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere voor het onderwijs dat we vanuit de Bergrede hebben ontvangen
 - ✓ Dank God dat de goede weg ons steeds opnieuw gewezen wordt
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om de hulp en leiding van de Heilige Geest om de goede weg te (blijven) bewandelen
 - ✓ Vraag de Heere om daders van het Woord te zijn

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvraag beantwoorden: Op welke weg wandel jij?

- De jongeren denken naar aanleiding van het besproken bijbelgedeelte na over het belang van het horen én doen van het Woord van God.

Alternatieve startopdracht

In de Handreiking wordt de nieuwe versie van het schilderij over de brede en de smalle weg gebruikt. Je kunt ook de twee versies naast elkaar leggen en vergelijken.

De eindbestemming van de twee wegen zijn hemel en hel. Bekijk en bespreek op www.abcvanhetgeloof.nl een (van de) filmpje(s) over hemel en/of hel.

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 7:13-29

In dit slotgedeelte lezen we vier vermaningen. De hoorders moeten kiezen tussen twee poorten en twee wegen (v.13-14), twee soorten profeten (v.15-20), twee soorten discipelen (v.21-23) en twee soorten fundamenten (v.24-29). Het gaat om de vraag: voor of tegen Jezus.

Vers 13-14 Er zijn twee wegen en aan het begin van elke weg staat een poort. De eerste poort is wijd en de daar bijbehorende weg is breed. Dat is de makkelijke weg, de weg die de goedkeuring van mensen draagt. Het einde van die weg is echter vreselijk: het eeuwige verderf, eeuwig zonder God, de hel. De andere poort is maar klein en de weg is maar smal. Er zijn er niet veel die deze weg vinden en op deze weg gaan. Toch roept de Heere Jezus ertoe op door deze poort naar binnen te gaan. Het is namelijk de ingang tot het eeuwige leven. De Heere Jezus Zelf is deze poort en door het geloof bewandel je deze weg ten leven. Het is dus noodzakelijk om door deze poort naar binnen te gaan! Alleen op deze manier kun je bij God in de hemel komen. Een vermaning aan ons allen!

Vers 15-20 Deze verzen sluiten aan bij vers 1-6. Daar leerde Jezus aan Zijn discipelen hoe ze op de juiste manier oordelen. Met wijsheid moeten ze onderscheiden wat de bedoeling en boodschap van een profeet is. Net zoals je een boom herkent aan zijn vruchten, zul je een goede profeet herkennen aan goede vruchten. Maar wanneer de vruchten van een profeet in zijn leven openbaar komen als slecht, of als het resultaat van zijn werk slecht is, dan weet je dat het een valse profeet is. Het leven en de boodschap van een profeet moeten overeenkomen met het Koninkrijk van God. En wie daar niet bij hoort, hoort als vanzelf bij het rijk van de duivel. Die boom zal omgehakt en verbrand worden.

Vers 21-23 Er kunnen ook valse discipelen komen. Ze belijden wel dat Jezus Heere is, maar ze doen niet wat God van hen vraagt. Het gaat dus niet alleen om woorden, maar ook de daden moeten daarmee overeenkomen. Mensen kunnen zelfs in Jezus' Naam grote daden gedaan hebben en toch Jezus niet gekend hebben. Zulke krachten komen voort uit een andere bron, maar niet van God. Zo willen deze valse discipelen mensen misleiden en de eer naar zichzelf halen. Zwaar zal het oordeel voor hen zijn. Ze horen niet bij Jezus en hebben geen deel aan Zijn rijk en genade.

Vers 24 De Heere Jezus sluit Zijn Bergrede, het onderwijs dat Hij Zijn discipelen en volgelingen gegeven heeft op een niet nader genoemde berg, af met een gelijkenis over twee bouwers. Met een gelijkenis sluit de Heere Jezus aan bij de wereld van Zijn toehoorders. Hij gebruikt in gelijkenissen bekende beelden uit het dagelijks leven. Hier gaat het om twee mannen die een huis bouwen, een beeld waar iedereen zich iets bij voor kan stellen.

De schare heeft alle woorden van Jezus in Zijn rede gehoord, maar nu gaat het erom wat de uitwerking is. Die vraag wil de Heere Jezus Zijn toehoorders meegeven.

Er zijn twee soorten mensen, wijzen en dwazen. De eerste is de mens die Jezus' woorden niet alleen hoort, maar ze ook doet. Die mens wordt vergeleken met een wijze bouwer die zijn huis op een stevige ondergrond, een steenrots, bouwt. Dit vereist zorg en moeite, er moet eerst gespit en gegraven worden, maar het is wel het meest betrouwbare fundament.

Vers 25 In Israël kon het soms noodweer zijn waarbij er zware regens vielen en er sprake was van enorme windstoten. Het huis van de wijze bouwer ontkomt niet aan het noodweer, maar blijft wel staan, omdat het gefundeerd is op een steenrots. Dit beeld laat de beproevingen van het geloof zien. Moeiten als vervolgingen, verleidingen en verzoeken proberen mensen tot afval te brengen. Als het rustig is in ons leven, staat ons levenshuis wel stevig. Maar wat gebeurt er als er stormen van ziekte en moeite komen? Alleen als je levenshuis gefundeerd is op de Steenrots, Jezus Christus, zul je staande kunnen blijven. Bij de storm kan ook gedacht worden aan de zondvloed en het laatste gericht, waar in beide gevallen de mens naar zijn daden geoordeeld wordt. Alleen de mens die Jezus Christus kent en Zijn woorden *gedaan* heeft, zal dan kunnen bestaan.

Vers 26 Een mens die Jezus' woorden wel hoort, maar ze niet doet, wordt dwaas genoemd. Hij wordt vergeleken met een dwaze bouwer die zijn huis rechtstreeks op het zand bouwt. Dat is de makkelijkste en snelste manier om een huis te bouwen, maar zand is geen betrouwbaar fundament. Deze wankele ondergrond is een beeld van alles, buiten Christus, waarop mensen hun vertrouwen (voor de zaligheid) stellen. Dat kan je geld of je bezit zijn, maar ook je eigen werken of zelfs het geloof van een ander. De Heere Jezus stelt hier heel persoonlijk de vraag: Wat is jouw fundament? Waar bouw je op?

Vers 27 Ook dit huis, dat er van de buitenkant wellicht mooi uitziet, ontkomt niet aan de levensstormen. Maar al zie je geen verschil in beide huizen, het verschil in fundament wordt wel zichtbaar als de storm komt. De zware regenval spoelt het zand onder het huis van de dwaze bouwer weg en de val van dat huis is zeer groot. Zonder fundament is je huis nergens. Als het huis van je leven niet gebouwd is op de Steenrots Christus, ben je inderdaad nergens. Die dwaze bouwers zullen op de dag van het oordeel roepen 'tot de bergen: Bedekt ons! En tot de heuvelen: Valt op ons!' (Hosea 10:8).

De val is des te groter omdat de bouwer wel de juiste weg wist, maar niet in overeenstemming met zijn kennis handelde. Het zal Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn in de dag van het oordeel dan hen die Jezus' woorden wel hoorden maar niet deden.

Uit deze gelijkenis wordt ook duidelijk dat de gelovigen vaak hetzelfde (en soms lijkt het wel erger) overkomt als de ongelovigen. Stormen en moeiten gaan het huis van de gelovige niet voorbij. Maar toch is er verschil, de Heere ziet en weet het verschil. En eenmaal komt de dag dat het verschil ook openbaar zal komen. Dan zullen allen die wijs zijn in de Heere Jezus Christus het Koninkrijk beërven.

Vers 28-29 Met deze gelijkenis besluit Jezus de Bergrede en de schare ontzet zich over Zijn woorden. Ze zijn geslagen met verwondering en van diep geraakt. De Heere Jezus leert niet als de Schriftgeleerden. Hij beroept Zich niet op traditie en gewoonte, maar alleen op het Woord van God. Hij spreekt als God Zelf.

Met macht en gezag komt Zijn Woord ook tot ons. Wat doen we ermee? Horen we het alleen aan, of doen we ook wat Hij van ons vraagt?

De brug naar jongeren

We lezen het slot van de Bergrede. De Heere Jezus maakt heel duidelijk dat Zijn hoorders een keuze moeten maken. Die vraag komt ook naar onze jongeren toe: op welke weg wandel jij? Ben je alleen een hoorder van het Woord, of ook een dader?

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Zie de aparte download van de afbeelding van de brede en smalle weg door Fokke de Vries.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -
2.
 - a. De beelden geven eerlijk weer hoe de zaken ervoor staan. De poort is nauw, de weg is smal en er zijn er maar weinigen die erop gaan. De Heere Jezus roept wel op de weg te bewandelen. Nergens wordt gezegd dat het onmogelijk. Maar het is niet de makkelijkste weg, en daar is Gods Woord ook eerlijk over. Het is wel de beste weg!
 - b. -
3.
 - a. Jazeker, ook nu doet de duivel er alles aan om de Kerk te vernietigen. Hij blijft bezig om mensen van de smalle weg af te houden en te laten op de weg naar het verderf. Bij valse profeten kun je denken aan predikanten die de Bijbel niet meer voor waar houden, mensen die Jezus niet als God zien, zij die niet geloven in de opstanding, enz.
 - b. Uiteindelijk passen ze niet bij het Koninkrijk van God. Hun leer en leven is anders, de vruchten laten het zien. Dit vraagt wel onderscheidingsvermogen en dat is niet altijd makkelijk. We moeten daarom dicht bij het Woord blijven en blijven lezen en leren.
4.
 - a. Het ingaan door de nauwe poort zou je de eerste bekering kunnen noemen. Je komt tot geloof en gaat wandelen op de smalle weg. Dat wandelen op die weg is de dagelijkse bekering: steeds weer heb je het nodig om vergeving van zonden en vernieuwing van je leven te ontvangen.
 - b. Bekeren is je afkeren van de zonde en je toekeren naar Jezus Christus. *Zie ook www.abcvanhetgeloof.nl > bekering.*
 - c. -
5.
 - a. Dat is toch bijna niet voor te stellen ... Het gaat deze mensen niet om de Heere Jezus en Zijn eer, maar om de roem van zichzelf. Wie door geloof verbonden is met de Heere Jezus zal vruchten dragen tot eer van God. Maar als dat geloof ontbreekt, kunnen wij

doen wat we willen, maar dan komt die vrucht er nooit. Het moet ons klein en afhankelijk houden. De Heere Jezus heeft gezegd: 'Zonder Mij kunt gij niets doen.'

- b. De zonen van Sceva (Handelingen 19:13-16).

6. –

7.

- a. Wie tot Jezus komt, moet alles uit handen geven. Dat is niet fijn voor een mens ... Toch is het de beste ruil die je maar kunt doen!
- b. Het laat zien dat het voor iedereen mogelijk is. Je bent dus niet te verontschuldigen als je niet komt!
- c. Hij werkt en versterkt het geloof. Jij wordt geroepen om te komen. De Heilige Geest zorgt ervoor dat je opstaat en komt. Jij mag bidden om de Heilige Geest. De Heere heeft beloofd dat Hij wil geven.

8.

- a. Ze komen uit alle volken en staan voor de troon van het Lam met witte kleren en palmtakken in hun hand. Ze eren en loven en prijzen God en het Lam.
- b. Dat ze vergeving ontvangen hebben door het bloed van het Lam.
- c. Er zal hen niets meer overkomen (geen honger, dorst, zonnesteek of hitte) want het Lam zal hen weiden en leiden naar levende wateren. God Zelf zal alle tranen van hun ogen afvegen.

9.

- a. Wijs: bouwt zijn huis op de rots
Dwaas: bouwt zijn huis op het zand
- b. Dwaas: hoort de woorden van Jezus
Wijs: hoort de woorden van Jezus én doet ze
- c. –

Slotopdracht

Mooi om de reactie van het volk te lezen: ze staan versteld van Zijn onderwijs en een grote menigte volgt Hem.